

Asia: VN/13663/2022

Luonnokset: Hallituksen esitys eduskunnalle eräiden vihreän siirtymän hankkeiden väliaikaisesta etusijamenettelystä aluehallintovirastojen lupakäsittelyssä vuosina 2023—2025 ja hallintotuomioistuimissa vuosina 2023-2027 ja asetus selvityksen sisällöstä

Lausunnonantajan lausunto

Lausuntonne AVI-käsittelylain pykäläluonnoksesta, uusi 2 a ja 2 b ja niiden perustelut

-

Lausuntonne vesilain pykäläluonnoksesta, uusi 15 luvun 4 a ja sen perustelut

-

Lausuntonne ympäristönsuojelulain pykäläluonnoksesta, uusi 197 a ja sen perustelut

-

Lausuntonne maankäyttö- ja rakennuslain pykäläluonnoksesta, uusi 188 a ja sen perustelut

Hämeenlinnan hallinto-oikeus keskittyy lausunnoissaan ehdotettuun muutokseen, jossa maankäyttö- ja rakennuslakiin lisättäisiin uusi määräajan voimassa oleva 188 a §, joka koskee uusiutuvan energiatuotannon kannalta merkittävää asemakaavaa koskevan valituksen sekä 77 a §:ssä tarkoitettua tuulivoimarakentamista ohjaavaa yleiskaavaa koskevan valituksen käsittelyä kiireellisenä.

HE-luonnoksen mukaan uusiutuvalla energiatuotannolla tarkoitettaisiin esim. tuuli- ja aurinkovoimaloiden energiantuotantoa sekä uusiutuvilla biopolttoaineilla tuotettua energiaa. Uusiutuvan energiantuotannon kannalta merkittävänä asemakaavana pidettäisiin lähtökohtaisesti sellaista asemakaavaa, jossa osoitettujen uusiutuvan energian voimalan tai voimalakokonaisuuksien teho olisi suurempi kuin 2 megavolttiampeeria. Luonnoksen mukaan sähkömarkkina- ja em. tehoa pidetään pienimuotoisen sähköntuotannon rajana. Epäselväksi jää, onko kaavan merkittävyys tarkoitus arvioida vain voimalan/voimalakokonaisuuksien tehon perusteella. Tämä kaippaa tarkentamista samoin kuin se, onko ehdotettu megavolttiampeeriraja voimala- vai voimalakokonaisuuskohtainen. Ottaen erityisesti huomioon, että hallinto-oikeuksissa ei kaava-asioita ratkaistaessa ole käytettävissä erityistä tekniikan tai energiantuotannon alan

asiantuntemusta (asiantuntijajäseniä) ja että luonnoksen mukaan kaava-asioissa kiireelliseen käsittelyyn kuuluvat hankkeet arvioitaisiin viran puolesta, esityksessä tulisi ylipäättään avata tarkemmin, milloin asemakaava on nyt tarkoitetulla tavalla uusiutuvan energiantuotannon kannalta merkittävä.

Hämeenlinnan hallinto-oikeus kiinnittää huomiota siihen, että nyt kysymyksessä olevien kaava-asioiden käsittely on ehdotettu kiireelliseksi vain muutoksenhakuvaiheessa eli hallintotuomioistuimissa. Ehdotettu kiireellisyys ei ulotu kunnalliseen päätöksentekoon sen paremmin ennen muutoksenhakuvaihetta kuin sen jälkeenkään. Tältä osin on syytä erityisesti ottaa huomioon, että 77a §:ssä tarkoitettujen tuulivoimarakentamista ohjaavien yleiskaavojenkin ollessa kyseessä itse voimaloiden rakentaminen edellyttää rakennuslupaa. Näin ollen sillä, että vain tuomioistuinten käsittelyvaihe säädetään kiireelliseksi, ei välttämättä saavuteta tavoiteltua investointien edistämisen nopeutumista.

Lisäksi Hämeenlinnan hallinto-oikeus huomauttaa, että HE-luonnoksen mukaan nyt ko. uudistukseen liittyen hallinto-oikeuksien voimavaroja lisätään 3 miljoonalla eurolla. OM:n tiedotteen 20.5.2022 mukaan hallinto-oikeuksien ympäristö-, maankäyttö- ja rakennusasioiden käsittelyaikojen lyhentämiseen esitetään kuitenkin vain 1,5 miljoonan euron lisämäärärahaa. Tuomioistuinkäsittelyn nopeutuminen edellyttää välttämättömästi hallintotuomioistuinten lisäresursointia.

Lausuntonne luonnoksen sisältyvistä siirtymäsäännöksistä (ns. AVI-käsittelylaki ja MRL)

-

Lausuntonne hallituksen esitysluonnoksesta muilta osin

-

Lausuntonne asetusluonnoksesta ja perustelumuiistiosta

-

Hyvärinen Tiina
Hämeenlinnan hallinto-oikeus